

Успех на фестивала “Дечие позорище” в Баня Лука

Още не бе отшумяла възбуждана от “Златния делфин 2008” и в Баня Лука, Босна и Херцеговина, се проведе VII международен фестивал на театрите за деца (12–17.10.2008 г.).

За седми път “Дечие позорище” отвори гостоприемно вратите си за драматични и куклени театри от Словакия (Братислава и Бугемерице), Сърбия (Крагуевац, Земун, Нови Сад, Белград), Хърватия (Загреб), Босна и Херцеговина (Мостар), Германия (Берлин), Франция (Париж) и, разбира се, България.

Всяка година организаторите поставят акцент на върху развитието на театъра за деца в някоя от страните участнички. Тазгодишното издание на

българския НИМ театър (Нария, Инри, Магария), които представиха два свои спектакъла.

Фестивалът бе открит от президента на Република Сърбска – академик Рајко Кузманович. Церемонията по откриването бе уважена от посланика на България в Босна и Херцеговина – г-н Ангрей Трънски, и първия секретар на посолството, г-н Пламен Станев, както и от генералния консул на Република Словакия.

Българските театри представиха три съвършено различни в жанрово и стилово отношение творби.

Спектакълът на СКТ “Пиноккио – забранено за деца” (режисьор Веселка Кунчева, сценография и кукли Мариета Голомехова, музика Петър Цанков) предизвика истинска вълна от възторг: с невероятно находчивото сценографско решение; с диспропорцията на огромния Пиноккио и малкия Фитилчо; с очарователното актьорско присъствие на Марий Росен, Мая Бежанска, Румен Угрински, Румен Гаванозов и Станимир Гъмов.

Спектакълът на ДКТ–Варна “Приказка за пещерното гърво” (режисьор Славчо Маленов, сценограф Васил Рокоманов, музика Владимир Джамбазов) въпреки езиковата бариера, бе съпроводен от изключително съсредоточено внимание на детската аудитория и точни реакции, които във финала преминаха в буря от овации. Прецизната актьорска игра на Евгения Василева, Емилия Петкова, Боян Стоянов и Красимир Добрев предизвика респекта на специализираната публика.

Изненада за домакините бе и спектакълът на младия колектив от ДКТ–Кърджали “Театрална изложба” (режисьори Румен Рачев и Боряна Георгиева). 80 минути публиката се забавляваше с находчивите решения и атрактивните актьорски изпълнения на Гергана Христова, Десислава Чардаклиева, Доротея Манева, Тезджан Ахмедова, Валентин Владимиров, Добрин Добрев, Тихомир Добрев и Чавдар Ненов.

“Вие, българите, сте невероятни!”, “Вие сте луд народ!” – говореха колегите ни след спектаклите. “Как можете да правите от всичко театър!?” Тяхното възмущение и респект съвсем не са случайни. Българският куклен театър има свое стабилно лоби в “Дечие позорище”. Директорът на театъра, г-н Предраг Биелович, е завършил магистърска програма по режисура за куклен театър в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов” (при проф. Николина Георгиева). Той е несменяем посланик на българското куклено театрално изкуство в Босна и Херцеговина. В театъра му са работили режисьорите Любомир Ралчев, Бисерка Колевска, Славчо Маленов, Петър Пашов, Боньо Лунгов; сценографите Свила Величкова, Васил Рокоманов, Анна Пулиева, Стефка Кювлиева. В репертоара на театъра можем да видим над десет заглавия, реализирани от български екипи.

В рамките на фестивала домакините показаха и

Сцена от
“Пиноккио –
забранено за
деца”

Scene of
*Pinokio Forbidden
For Children*

фестивала бе посветено на българския куклен театър и в конкурсната програма бяха включени три наши театъра. По инициатива на АКТ-UNIMA, България, и със съдействието на Дирекция “Театър, вариететно и цирково изкуство” при Министерство на културата на фестивала се представиха Столичният куклен театър, ДКТ–Варна и ДКТ “Димитър Димов” – Кърджали. Тържественото откриване на фестивала бе предшествано от улични атракции на

най-новата си премиера “Фолклорна магия” (режисьор Боньо Лунгов, сценография Диляна Първанова, музика Младен Матович), с което българските постановки станаха пет. Спектакълът завладя публиката с магията на балканските песни и ритми, с играта на въображение, както и с темперамента на невероятните актьори от “Дечие позорище” Светлана Андрич, Божана Биелич, Александра Спасоевич, Драган Баняц, Александър Бланич и Джордже Янкович.

Фестивалът в Баня Лука има конкурсен характер. Тази година журито бе председателствано от Ярослав Антонюг – режисьор и директор на Театър на куклата и актьора в Ломжа, Полша, и членове: Войслав Вуянович – журналист и театровед от Сараево, и Миливое Младженович – директор на Сръбско народно позорище в Нови Сад.

За разлика от нашите куклени форуми, където домакините твърде често стават сами лауреати на собствените си фестивали, тук театърът домакин представя свой спектакъл, с който заявява постиженията си, но не участва в състезателната програма. “Не е почтено – казват те – всички да се мъчат с адаптиране към непознатите условия на сцената, а ние да играем на собствената си сцена и да надиграем всички. Има достатъчно много форуми, на които сме завоювали достойни призове, и няма никакъв смисъл да се мъчим да си даваме сами награди.” Трябва да признаем, че такава гледна точка прави чест на организаторите на фестивала в Баня Лука.

Не можем да не отбележим също така чудесните условия, в които бяхме посрещнати: отличните хотели; храната; обновените изцяло сцена и зала на театъра; новите гримьорни; прекрасните просторни фойета, в които посетителите могат да видят всички кукли на театъра (където централно място заемат българските). Посрещнати бяхме с великолепни колегиални отношения и отзивчивостта на техническите екипи. За всичко това домакините заслужават похвала и изключителна благодарност.

На фона на това гостоприемство и високо ниво на приемащата страна силно се открийа сиромашкият автобус на СКТ, както и стиснатостта на ДКТ –Кърджали, който скъпернически бе пунал своите артисти само за два дни (за да не плати дневни). Така младите хора *дойдоха, играха и отпътуваха* по близо хилядакилометровия път, без да гледат нито един спектакъл и без дори да се разхождат по улиците, при положение, че домакините бяха платили хотела и храната им до края на фестивала.

В рамките на фестивала се състояха също: срещи на поети, пишещи за деца, и представяне на техни творби; промоции на пет книги на известния театровед проф. Радослав Лазич; както и представяне на българския куклен театър от проф. Славчо Маленов и режисьора Иван Райков – заместник-директор на СКТ. Тази среща бе съпроводена с прожекции на богат документален и снимков материал за българския куклен театър, като участниците проявиха изключителен интерес и уважение към историята и съвременното развитие на кукления театър у нас. В разговорите те подчертаха, че българското куклено изкуство и българската кукленотеатрална школа са

оказвали и оказват силно влияние върху формирането и развитието на кукления театър в страните от бивша Югославия.

В края на фестивала международното журито присъди своите награди.

Гран при (Голямата награда) за най-добър спектакъл в цялост на “Пинокио – забранено за деца”, СКТ, София, България.

Награда за най-добра режисура на **Славчо Маленов** за “Приказка за пеещото гърво”, ДКТ–Варна, България.

Награда за най-добра сценография на **Мариета Голомехова** за “Пинокио – забранено за деца”, СКТ, София, България.

Награда за най-добри кукли на **Мариета Голомехова** за “Пинокио – забранено за деца”, СКТ, София, България.

Шест равноправни актьорски награди на: **Янка Совичова** за Марушка в “Солта по-ценна от злато”, Куклен театър, Братислава, Словакия; **Мариу Росен** за Пинокио в “Пинокио – забранено за деца”, СКТ, София, България; **Емилия Петкова** за ролите на Малката русалка и Морската бабичка в “Приказка за пеещото гърво”, ДКТ–Варна, България; **Евгения Василева** за Принцесата в “Приказка за пеещото гърво”, ДКТ–Варна, България; **Ирене Винтер** за ролята *o* в “Малкото аз съм аз”, Куклен театър, Берлин, Германия; **Лени Вирисел** за Пингвина в “23 северно/68 източно”, Система Паприка, Париж, Франция.

Специална награда за режисьорско решение в “Театрална изложба” на ДКТ–Кърджали.

Всичко това ни радва, но и ни кара да се замислим. Оценяваме ли по достойнство нашите си спектакли? Например “Пинокио – забранено за деца” получи ли подобни оценки у нас? Или сме обречени да търсим признание само в чужбина? Защо е така? ■

КуклАрт

Сцена от
“Театрална
изложба”
Scenes from
A Theatrical
Exhibition

